

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Bc. A. V.**, zast. Mgr. Petrem Polánkou, advokátem, se sídlem Zelný trh 12, Brno, proti žalované: **Mendelova univerzita v Brně**, se sídlem Zemědělská 1665/1, Brno, proti rozhodnutí rektorky žalované ze dne 22. 10. 2018, č. j. 21403/2018-983, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. 2. 2021, č. j. 29 A 255/2018 – 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím děkana Lesnické a dřevařské fakulty ze dne 27. 7. 2018, zn. 15786/2018 – 491, v plném rozsahu vyhověla odvolání žalobce a podle § 68 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zrušila rozhodnutí téhož děkana ze dne 24. 5. 2018, zn. 10076/2018, jímž bylo rozhodnuto o ukončení studia žalobce v navazujícím magisterském studijním programu Lesní inženýrství, obor Lesní inženýrství.

[2] V záhlaví uvedeným rozhodnutím rektorka žalované následně zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí děkana ze dne 27. 7. 2018.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí rektorky žalobu, v níž namítal nesprávné právní posouzení věci, porušení základních zásad správního řízení, zejména pak zásady zákonnosti a předvídatelnosti. Rozhodnutí žalované pouze uvádí, že odvolání žalobce nesměřuje proti výroku, aniž tento svůj názor konkretizuje. Nedostatečně řeší, resp. vůbec neřeší žalobcem namítané nesprávné složení zkušební komise. Podle žalobce děkan neměl

použít autoremeduru, neboť tím byl porušen § 2 odst. 4 správního řádu. Děkan měl podané námitky vůči složení komise vyhodnotit jako podnět k přezkumu, zda je zkoušení a rozhodování o výsledku státní závěrečné zkoušky v souladu se zákonem. Stejně tak měla na základě odvolání postupovat i rektorka, neboť pokud služební komise rozhodovala v nesprávném složení, pak byla poškozena práva všech jí zkoušených studentů. Proces zkoušení u státní závěrečné zkoušky nesprávně obsazenou zkušební komisí jednoznačně zakládá neplatné rozhodnutí o právech a povinnostech studentů, kteří v daném termínu měli tuto zkoušku skládat. Byl tak porušen zákon o vysokých školách i Studijní a zkušební řád Mendelovy univerzity v Brně a je zřejmé, že rozhodnutí na základě výsledků vydaných zkušební komisí je nezákonné a jako takové mělo být zrušeno.

[4] Důvodný byl podle žalobce i podnět rektorce k přezkoumání skutečností, zda se nejedná o nicotnost správních rozhodnutí vydaných na základě výsledků vydaných nesprávnou zkušební komisí. Žalobce upozornil, že požadoval nápravu, zneplatnění státní závěrečné zkoušky a její opakování v co nejkratším možném termínu tak, aby nadále nebyl poškozen již žádný ze studentů. Ani jeden z požadavků žalobce však nebyl rektorkou řešen, pouze bylo konstatováno, že odvolání nesměruje proti výroku napadeného rozhodnutí. Pouze v samém závěru odůvodnění rozhodnutí bylo bez dalšího sděleno, že tvrzené nedostatky ve složení zkušební komise jsou prošetřovány mimo toto správní řízení. Závěrem žalobce zmínil, že celá věc u něj vyvolala dojem, že komise byla vytvořena tak, aby se „vypořádala“ s konkrétními studenty, kteří byli vedeni ke státní závěrečné zkoušce určitými, pro vedení fakulty nepohodlnými pedagogy. Komise rozhodla zcela proti hodnocení diplomové práce jejím vedoucím a oponentem, kteří ji hodnotili stupněm „A“.

[5] Krajský soud v Brně nadepsaným usnesením žalobu odmítl. Konstatoval, že bez ohledu na to, zda (by) se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti nebo nicotnosti rozhodnutí o ukončení studia, mělo rozhodnutí děkana, ve spojení s rozhodnutím rektorky žalovaného, za následek zrušení rozhodnutí o ukončení studia a umožnění vykonání obhajoby diplomové práce. Žalobce se tak z právního pohledu ocitl v téže situaci, v jaké byl před vydáním rozhodnutí o ukončení studia a ve své podstatě dosáhl jím kýženého výsledku. Práva a povinnosti adresátů správního rozhodnutí přitom mohou být dotčena toliko výrokem rozhodnutí. Jen výrok totiž uvádí závazné řešení otázky, která byla předmětem správního řízení. Naproti tomu odůvodněním se o právech a povinnostech nerozhoduje, obsahuje pouze skutkové a právní důvody, které vedly správní orgán k rozhodnutí ve výroku. Samo odůvodnění tak nijak nezasahuje do právní sféry adresáta rozhodnutí – žalobce. Případné nesprávné složení zkušební komise by bylo pouze důvodem pro zrušení rozhodnutí o ukončení studia.

[6] Krajský soud uzavřel, že žalobce brojí ve své podstatě pouze proti důvodům rozhodnutí (ačkoli z pochopitelných důvodů, už proto, aby alespoň na první pohled byla jeho žaloba přípustná, brojí též proti výroku), a proto se nemohl zabývat jeho žalobou věcně, ale musel ji odmítnout jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. d) s. ř. s.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[7] Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítal, že rozhodnutí děkana, jímž vyhověl odvolání, jeho situaci nevyřešilo. Vyjádřil nesouhlas se závěrem žalované i krajského soudu, že svou žalobou brojil proti odůvodnění rozhodnutí děkana. Pokud děkan v rámci autoremedury rozhodl o zrušení rozhodnutí o ukončení studia stěžovatele, pak mělo být v rámci výroku zároveň uvedeno, jak bude stěžovatel jakožto student v rámci svého „navraceného“ studia moci pokračovat. Výrok rozhodnutí děkana v rámci autoremedury, že se stěžovateli v plném rozsahu vyhovuje, není pravdivý, neboť plné vyhovění odvolání by znamenalo přímo úspěšné ukončení studia, nebo zrušení rozhodnutí o ukončení studia a stanovení nového termínu obhajoby diplomové práce. Rozhodnutí děkana nic neřeší, neboť možnost podat žádost o vykonání obhajoby v novém termínu ještě nedává stěžovateli jistotu, že jí bude vyhověno. Je nutné přihlídnout i k tomu, že nový termín obhajoby by dle zkušebního řádu žalovaného mohl stěžovatel vykonat až za rok, neboť dřívější termíny vypisovány nebyly. Žalovaná ani soud nezohlednily situaci stěžovatele, který by disponuje rozhodnutím o tom, že studium ukončeno nemá, neví, zda diplomová práce obhájena byla, či nikoli. Vyjádření děkana v rozhodnutí o odvolání, že údajně přihlédl k rozporům mezi rozhodnutím komise a posudky vedoucího a oponenta diplomové práce, by bylo možné rozumět tak, že diplomová práce byla obhájena úspěšně. Děkan rozhodl pouze o tom, že stěžovateli se studium neukončuje, nerozhodl však o tom, zda rozhodnutí o ukončení studia bylo nicotné. Stěžovatel je přitom přesvědčen, že nicotné bylo.

[8] Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se závěrem soudu a žalované, že se po rozhodnutí děkana a rektorky ocitl ve stejné situaci jako před vydáním rozhodnutí o ukončení studia, a tedy v podstatě dosáhl kýženého výsledku. Takového výsledku by bylo dosaženo v případě, že by děkan buď rozhodl o zrušení rozhodnutí o ukončení studia a stanovil nový termín obhajoby diplomové práce, nebo by případně rozhodl o řádném ukončení studia. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel po rozhodnutí děkana o neukončení studia již nemohl přihlásit na nový termín obhajoby, mělo mu být podle čl. 21 odst. 4 Studijního a zkušebního řádu přerušeno studium, kdy o práva studenta jednoznačně přichází. Žádné oznámení o přerušení studia však stěžovateli doručeno nebylo, což je další doklad o tom, že postupem žalované byl postaven do naprosto nepřehledné situace. Krajský soud neměl žalobu odmítnout, ale naopak ji projednat alespoň do té míry, že vydané rozhodnutí děkana o ukončení studia bylo nicotným správním aktem, který však nebyl nijak jeho nadřízeným orgánem projednán a zrušen.

[9] Stěžovatel dále upozornil, že krajský soud po více než dvou letech od podání žaloby nejprve nařídil jednání ve věci na 16. 2. 2021, aby následně dne 10. 2. 2021 vydal usnesení o odmítnutí žaloby a zrušil nařízené jednání. Nad rámec výše uvedeného stěžovatel poukázal na skutečnost, že mu v průběhu sepisu diplomové práce bylo stejně jako jeho diplomového vedoucímu sděleno, že má změnit vedoucího práce i její téma, jinak že bude mít s obhajobou problém. Dodal, že byl i upraven zápis o průběhu obhajoby zkušební komisí.

[10] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že kasační stížnost není přípustná, neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Stěžovatelem uplatněné důvody totiž směřují výlučně proti rozhodnutí žalované, nikoli proti kasační stížnosti napadenému usnesení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud ze spisu ověřil, že rozhodnutím děkana ze dne 24. 5. 2018 bylo ukončeno studium stěžovatele. Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, v němž se domáhal zrušení rozhodnutí děkana ze dne 24. 5. 2018, alternativně rozhodnutí o tom, že diplomovou práci úspěšně obhájil. Rozhodnutím děkana ze dne 27. 7. 2018 bylo zrušeno rozhodnutí děkana o ukončení studia ze dne 24. 5. 2018, v jehož odůvodnění bylo uvedeno, že stěžovatel může požádat o vykonání obhajoby diplomové práce v novém termínu. To následně v napadeném rozhodnutí uvedla i rektorka žalované.

[14] Kasační soud v první řadě konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti vyjádřil nesouhlas se závěrem žalované i krajského soudu, že svou žalobou brojil proti odůvodnění rozhodnutí děkana. Argumentace stěžovatele uvedená v této souvislosti v kasační stížnosti, v níž poukazuje na důsledky rozhodnutí děkana a nejasnosti a nepřehlednost v postavení stěžovatele po zrušení tohoto rozhodnutí, však není pro posouzení věci relevantní, a je tudíž nedůvodná. Nijak totiž nezpochybňuje závěr, na kterém je založeno kasační stížností napadené usnesení, tedy že žalobce brojil pouze proti odůvodnění rozhodnutí rektorky žalované. Rozhodnutím děkana ze dne 27. 7. 2018 o zrušení rozhodnutí o ukončení studia totiž bylo nepochybně zcela vyhověno jeho odvolání proti předchozímu rozhodnutí o ukončení studia, přičemž stěžovatel se takového rozhodnutí ve svém odvolání sám domáhal. Celá argumentace stěžovatele uvedená v žalobě pak spočívá v polemice s postupem a hodnocením zkušební komise při průběhu obhajoby diplomové práce s výsledkem nevyhověl, což byl důvod vydání (později zrušeného) rozhodnutí děkana ze dne 24. 5. 2018 o ukončení studia. Rektorka žalované měla dle stěžovatele v odůvodnění svého rozhodnutí nesprávnost postupu zkušební komise konstatovat, a tím zřejmě zajistit stěžovateli zadostiučinění. Předmětem soudního přezkumu však není rozhodnutí o ukončení studia, které bylo dle stěžovatele nezákonné, nýbrž rozhodnutí, kterým dle návrhu stěžovatele orgány žalované toto rozhodnutí odstranily. Je tedy správný závěr krajského soudu, že stěžovatel dle obsahu žaloby nebrojil proti výroku rozhodnutí rektorky žalované, nýbrž proti důvodům uvedeným v jeho odůvodnění.

[15] K námitce stěžovatele, v níž rozhodnutí děkana o odvolání vytýká, že rozhodl pouze o tom, že stěžovateli se studium neukončuje, nerozhodl však o tom, zda rozhodnutí o ukončení studia bylo nicotné, postačuje poukázat na závěr učiněný zdejším soudem v rozsudku ze dne 8. 6. 2016, č. j. 5 As 140/2015 - 41, v němž konstatoval, že „*kdy je správní rozhodnutí nicotné, výslovně stanoví správní řád v § 77 a § 78. Podle § 28 odst. 1 zákona o vysokých školách děkan jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak.*

pokračování

Z § 68 odst. 3 písm. g) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách vyplývá, že děkan fakulty má pravomoc vydat rozhodnutí o ukončení studia studenta, který nesplní požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu příslušné vysoké školy, což byl i případ stěžovatele. Pokud děkan rozhodoval v rámci své pravomoci, nemůže být jeho rozhodnutí nicotné.“ S ohledem na tyto závěry a skutečnost, na kterou přílehlavě upozornil krajský soud, že rozhodnutí děkana o ukončení studia stěžovatele bylo zrušeno, čímž došlo k odstranění zásahu do práv stěžovatele, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou ani námitku, že krajský soud neměl žalobu odmítnout, ale naopak ji projednat alespoň do té míry, že vydané rozhodnutí děkana o ukončení studia bylo nicotným správním aktem. K tomu lze dodat, že stěžovatel v žalobě netvrdil nicotnost napadeného rozhodnutí rektorky, nýbrž dovozoval nicotnost úkonů zkušební komise a z nich vycházejícího rozhodnutí děkana o ukončení studia, které však bylo zrušeno.

[16] Nesouhlasu stěžovatele se závěrem, že se po rozhodnutí děkana a rektorky ocitl ve stejné situaci jako před vydáním rozhodnutí o ukončení studia, a tedy v podstatě dosáhl kýženého výsledku, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť zrušení rozhodnutí děkana žalované o ukončení studia má za následek, že situace stěžovatele je taková, jako by toto rozhodnutí nikdy vydáno nebylo, tj. studium stěžovatele trvá. Argumentaci stěžovatele, že kýženého výsledku by bylo dosaženo v případě, že by děkan buď rozhodl o zrušení rozhodnutí o ukončení studia a stanovil nový termín obhajoby diplomové práce, nebo by případně rozhodl o řádném ukončení studia, rovněž nelze přisvědčit, neboť stanovení termínu obhajoby diplomové práce ani rozhodnutí o řádném ukončení studia nebylo předmětem řízení, a tudíž o něm děkan, resp. rektorka žalované nemohli jakkoli rozhodnout.

[17] Postup krajského soudu, který nejprve nařídil jednání ve věci na 16. 2. 2021, aby následně dne 10. 2. 2021 vydal usnesení o odmítnutí žaloby a zrušil nařízené jednání, nemá za následek nezákonnost kasační stížností napadeného usnesení krajského soudu, neboť jestliže krajský soud shledal důvody pro odmítnutí žaloby, pak již nebylo na místě konat ve věci jednání, neboť chyběla jedna z podmínek řízení v podobě přípustnosti žaloby. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že se shoduje se závěrem krajského soudu, že byl naplněn důvod nepřípustnosti žaloby uvedený v § 68 písm. d) s. ř. s., jelikož žaloba stěžovatele ve své podstatě směřovala pouze proti odůvodnění rozhodnutí rektorky žalované, byť se v ní stěžovatel formálně domáhal zrušení tohoto rozhodnutí.

[18] Zákonnost a správnost kasační stížností napadeného usnesení nijak nezpochybňuje ani poukaz stěžovatele na nesrovnalosti v průběhu přípravy diplomové práce a její obhajoby, neboť tyto okolnosti nijak nevyvrací závěry krajského soudu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[19] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[20] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na

náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu